

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Миглена Темелкова

катедра „Общо инженерство“ – Висше училище по телекомуникации и пощи

на дисертационен труд за присъждане на научна степен **„доктор на науките”**

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: д-р Грижина Кащица

Тема: *„Теоретико-методологични основи на формирането на системата за антикризисно управление в предприемаческия сектор в условията на пазарна икономика“*

1. Общо описание на представените материали

Съгласно Заповед № 3-131 от 11.04.2025 г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев предоставям настоящото становище в качеството ми на член на научно жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Теоретико-методологични основи на формирането на системата за антикризисно управление в предприемаческия сектор в условията на пазарна икономика“ за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е д-р Грижина Кащица.

Предадените от д-р Грижина Кащица материали включват документи по представен опис: дисертационен труд, автореферат, декларация за оригиналност и достоверност, справка за изпълнение на минималните наукометрични изисквания, списък на публикациите по дисертационния труд, копия на публикациите по дисертационния труд, резюмета на публикациите по дисертационния труд, списък на всички публикации, цитирания на кандидата, справка за приносите на дисертационния труд.

Кандидатът е приложил 1 монография и 25 публикации, от които 4 са доклади на конференции и 21 са публикации в научни списания, всички имащи връзка с представения дисертационен труд. Публикациите, свързани с дисертационния труд са 22.

Всички предоставени документи отговарят на изискванията от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Д-р Грижина Кацицка от 2017 г. работи във висше училище по социални науки и икономика в Полша. Придобила е докторска степен през 2017 г. по политически науки в Украйна.

Магистър е по управление и бакалавър по политически науки.

Научните интереси на д-р Грижина Кацицка са в областта на политическите науки, управлението на човешките ресурси, мениджмънта, предприемачеството, антикризисния мениджмънт, икономиката.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на д-р Грижина Кацицка е структуриран в 453 страници и включва въведение, пет глави, изводи, списък на използваната литература. Базиран е на 371 литературни източника.

Налице са всички изисквани атрибути за дисертационен труд – актуалност на изследването, цел и задачи, обект и предмет на проучването, хипотеза, методи на изследване, научна новост на постигнатите резултати, практическа значимост на изследването.

Проследени са теоретичните основи на процесите на формиране на криза и антикризисно управление в икономическата среда. Открити са проблемите при регулирането на икономическата дейност на предприятията в условия на криза и е изследвано развитието на системата за антикризисно управление в предприемаческия сектор. Анализирани са методологичните аспекти на формирането на системата за антикризисно управление в предприемаческия сектор. Оценена е ефективността на организацията на системата за контрол на реализацията на антикризисно управление в предприемаческия сектор. Синтезирани са съвременните тенденции и нови подходи към организацията на системата за антикризисно управление в предприемаческия сектор.

Положително впечатление прави, че всяка от главите завършва с изводи, а цялата дисертация – със синтезирани изводи и заключения.

3. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

В дисертационния труд на д-р Кацицка са налице концептуални, теоретико-методологични и методикоприложни приноси моменти, касаещи формирането на система за антикризисно управление в предприемаческия сектор при условията на пазарна икономика.

Признавам четири научни проноса, които са в областта на антикризисния мениджмънт:

- Генерирано е авторско определение на понятието «кризисни явления в икономиката».
- Теоретично надграден е методът за идентификация на кризисите, основан на използването на комплексни индикатори.
- Предложено е авторско определение на системата за антикризисно управление.
- Основните детерминанти на кризите са класифицирани в четири групи: макроикономически, отраслеви, вътрешнофирмени и финансови.

Останалите приноси са научно-приложни и практико-приложни и касаят предприемаческото управление, антикризисния мениджмънт в пазарна среда, оптимизацията на организационно-икономическия механизъм на системата за антикризисно управление.

Приемам, че приносите са лично дело на д-р Кацицка и че те имат своето значение за научната теория и практика.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Приложеният списък с публикации, свързани с дисертационния труд обхваща 1 монография, 4 доклада на конференции и 17 статии в списания.

Публикациите най-общо съответстват на темата на дисертационния труд и отразяват постигнатото в него.

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Справката за изпълнение от кандидата на минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика сочи, че са покрити всички изисквания на ППЗРАСРБ.

7. Автореферат

Авторефератът отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд. Съответства на изискванията на българската академична и научна традиция.

8. Критични забележки и препоръки

Избраното заглавие на дисертационния труд е широкопрофилно и на моменти провокира разконцентриране на автора от фокуса на проблематиката в съдържателен аспект.

Публикационната дейност на д-р Грижина Кацицка следва да се фокусира върху издания с импакт фактор и импакт ранг.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Правилата за условията и реда за придобиване на научната степен “доктор на науките” във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че д-р Грижина Кацицка притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3.8 Икономика, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания. Д-р Кацицка борави коректно с икономическата терминология, задълбочено анализира икономически проблеми и умело синтезира изводи и решения, релевантни за науката и практиката.

Поради гореизложеното, давам положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на научното жури да присъди научна степен „доктор на науките“ на д-р Грижина Кацицка в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8 Икономика.

1 май 2025 г.

Рецензент:
проф. д-р Миглена Темелкова